

Vraag 4

Voorgesteld wordt dat kinderen via het volgen van thuisonderwijs aan de leerplicht kunnen voldoen indien het thuisonderwijs aan minimum kwaliteitsnormen voldoet waarop de onderwijsinspectie toezicht houdt. Welke effecten verwacht u van dit voorstel? Is dit voorstel voor u in de rol van ouder, leraar of onderwijsbestuurder werkbaar? Zo nee, waarom niet? Kleven er volgens u risico's aan de voorgestelde maatregelen? Zo ja, welke.

Is er onderzoek waaruit blijkt dat bij een noemenswaardig aantal thuisonderwijsgezinnen dingen niet goed lopen? Is er reden uitgebreid eisen te stellen aan iets waar over het algemeen niets mis mee is, sterker nog wat heel mooi en waardevol is.

Waarom zo veel controle, niet passend bij thuisonderwijs, maar gekopieerd van hoe de controle bij schoolonderwijs er nu uit ziet? Omdat men bang is, het niet wil, het wil inperken?

Dat er iets van toezicht moet komen, lijkt al een voldongen feit.

Maar als dat er dan komt moet het mijns inziens proportioneel en subsidiair zijn.

Dat de mogelijkheid thuisonderwijs te geven in de wet wordt vast gelegd is positief. Je hoopt dat dit is omdat men weet en ziet wat de voordelen van thuisonderwijs zijn.

Ik ben van mening dat de overheid zou moeten ondersteunen, niet onnodig controleren, laat staan inperken.

De rol van de overheid naar de burgers toe zou dienend, ondersteunend, beschermend waar nodig, moeten zijn. Laat de volledige verantwoordelijkheid bij de burger of lees thuisonderwijzer. Zet/laat diegene daarmee volledig in z'n eigen kracht. Dat werkt motiverend en opbouwend, dat is inmiddels al om bekend.

Het doel van toezicht op scholen was ooit dat je als ouder wist wat voor kwaliteit je kon verwachten, als een soort garantie dus van de overheid naar de ouder. Dat is ingesteld, dienend naar de ouders toe. Het toezicht dat de overheid nu van plan is los te laten op het thuisonderwijs/ de thuisonderwijzers heeft een heel ander/ het tegengestelde doel.

Thuisonderwijs is zo anders van aard dan schoolonderwijs en dus kan je dit niet controleren (als je dat al zou willen) op de manier zoals je dat bij scholen doet.

Teruggaand naar de basis. Wat is het doel van de eisen die aan thuisonderwijs gesteld zullen worden en de controle daarop? Zoals ik lees borgen dat elk kind goed onderwijs krijgt.

Een ieder die zich ingelezen heeft in "thuisonderwijs" weet dan dat de eisen die nu voorgesteld worden inperkend zijn, niet ondersteunend.

Onderwijs met als standplaats het huis, met een bepaald aantal lessen, niet te lang in het buitenland verblijven en volgens een zeer strikte, te meten leerlijn past niet bij thuisonderwijs.

Ook de eisen dat het onderwijs perse in het Nederlands gegeven moet worden en dat je als thuisonderwijs ouder minimaal een HBO opleiding afgerond moet hebben, zijn nodeloos inperkend, bijvoorbeeld voor expats en tweetalige gezinnen of Nederlandse gezinnen die om wat voor reden dan ook (deels) in een andere taal les willen geven.

Een afgeronde HBO opleiding is geen garantie voor wat dan ook en het niet hebben daarvan ook niet.

Vraag 5

Hoe zou een thuisonderwijzer zijn pedagogisch-didactische bekwaamheid kunnen aantonen? Kunt u dit toelichten?

Ik denk dat je die niet hoeft te toetsen zoals je dat bij alle niet thuisonderwijs gevende ouders ook niet doet. Thuisonderwijs geven vraagt zoiets anders van je, dan als docent een klas van 30 kinderen lesgeven/ managen. Wat het vraagt is wat je van een goed ouder mag verwachten, namelijk dat je je kind kent, dat je beschikbaar bent en dat je naadloos aansluit bij/ inspeelt op de behoefte van je kind.

Dat zal de ene ouder beslist anders doen dan de andere ouder, maar zo geldt dat ook voor ouders wiens kinderen naar school gaan en ook voor de verschillende leerkrachten en ander personeel op een school.

Vraag 4 en 5 overstijgend

Stel je wilt toezicht.

Waarom eigenlijk? Waarom zoiets tijd-rovends en kosten-slurpends en werk-verschaffends opzetten als er geen reden toe is.

Als de kamer om wat voor reden dan ook bedenkt dat dat toch nodig is, dan moet het subsidiair en proportioneel zijn.

Subsidiar; het middel moet het doel dienen. Het doel is borgen van de kwaliteit van het onderwijs. Is er uit onderzoek naar voren gekomen dat (een of) alle vereisten zoals die er nu liggen voor thuisonderwijs ervoor gaan zorgen dat de kwaliteit geborgd wordt? Nee, het doel wordt niet gediend.

Proportioneel; als het middel dan inderdaad het doel dient, wat in deze al niet het geval is, dan moet ook nog eens het lichtste middel gekozen worden. En dan zijn er mijns inziens vele lichtere vormen van toezicht te bedenken en/of te kopiëren uit bijvoorbeeld het buitenland dan wat er nu op papier is gekomen.

Uiterste terughoudendheid van de overheid te treden in het gezin. Faciliterend en ondersteunend in plaats van controlerend en inperkend.

In gesprek met de ouders? Dat kan, toon interesse, vraag of er behoeftes zijn waar de overheid een rol in kan spelen.

Luister naar de meningen uit het veld, van de ouders, de verenigingen. Kijk naar wat voor minimale vorm van toezicht er eventueel in andere landen is en of dat het beoogde doel dient.

Bezoek, oprecht geïnteresseerd, thuisonderwijs-gezinnen. Sta open voor iets anders dan school en zie hoe goed en mooi dat kan zijn!

Loop met ons mee buiten de gebaande paden en geniet ervan! En vertrouw erop.

En leest/kijkt u in.

Bijvoorbeeld (willekeurige selectie uit de bibliotheek over thuisonderwijs) de volgende boeken:

Zachary Slayback, The end of school.

Gordon Neufeld, Hold on to your kids.

John Holt, How children learn.

Of een van de volgende films:

Clara Bellar, Being and Becoming

Erwin Wagenhofer, Alphabet

Dus durf het nu op tafel liggende voorstel in de prullenbak te gooien! Het uitgangspunt van waar vertrokken, is niet juist.

Beter opnieuw denken en met een wetenschappelijk onderbouwd, gedegen, dienend, proportioneel en subsidiair voorstel te komen, dan door ploeteren op een verkeerde basis.

Drs. T.A.M. Onderwater, Rotterdam.
o.a. thuisonderwijs moeder.